

leerde. Het ging bij *Freud* om de wetenschappelijke idee van de „homo natura”, zooals *Binswanger* het heeft uitgedrukt, den mensch als stuk natuur ¹⁹⁾. Door zich de „homo natura” te scheppen, te construeeren, geloofde hij iets van de werkelijkheid omtrent den mensch te zullen verstaan.

Welnu, bij de theoretische constructie van zijn homo natura, ging hij uit van de in de natuurwetenschap gebruikelijke reductiemethode; het herleiden van het gecompliceerde tot het eenvoudige, van het ongelijknamige tot het gelijknamige, van het ongelijksoortige tot het gelijksoortige, van de kwalitatieve verschillen tot de quantitatieve verhoudingen. Het psychoanalytische onderzoek nu leert volgens *Freud*, dat „das tiefste Wesen des Menschen in Triebregungen besteht, die elementarer Natur, bei allen Menschen gleichartig sind, und auf die Befriedigung gewisser ursprünglicher Bedürfnisse zielen”. Zoo spreekt hij van sociale driften, en reduceert deze tot de egoïstische driften, als onderdeel der Ich-triebe. Deze egoïstische driften worden getransformeerd in sociale driften door dwang van buiten, „ursprünglich, d.h. in der Menschheitsgeschichte, nur durch ausseren Zwang später sowohl durch das Mitbringen einer ererbten Disposition zu solcher Umwandlung als auch durch ihre Fortsetzung und Steigerung „im Leben selbst”. Het ligt dan in de lijn van deze ontwikkeling, dat „äusserer Zwang verinnerlicht wird, indem eine besondere seelische Instanz, das Ueber-Ich des Menschen, ihn unter seine Gebote aufnimmt. Jedes Kind führt uns den Vorgang einer solchen Umwandlung vor, wird erst durch sie moralisch und sozial”.

In dit „moralisch en sozial” worden speelt de verdringing een groote rol. Het verdrongene is in het onbewuste verzonken, maar niet zóó, dat „dass die Verdrängung alle Abkömmlingen des Verdrängten vom Bewusstsein abhalte”. Want wanneer deze zoo ver waren verdrongen, dan zoude hun de toegang tot het bewustzijn juist weer openstaan. Neen, het is, „alsob der Widerstand des Bewussten gegen sie (die Abkömmlingen) eine Funktion ihrer Entfernung vom Ursprünglich Verdrängtem wäre”. Hier ziet U in mathematische formuleering het verloop van psychische processen uitgedrukt. De weerstand van het bewustzijn tegen bepaalde „Abkömmlinge” van het verdrongene is afhankelijk van den afstand, dien zij gekregen hebben tot het oorspronkelijk verdrongene. Hier is de mechanica in optima forma aanwezig. *Binswanger* drukt zich hieromtrent als volgt uit: „Dasz die Idee des Homo natura bis zur Möglichkeit der Formulierung seelischen Geschehens in einer mathematischen Funktionsgleichung zu führen vermag, in dieser Behauptung kann man *Freud's* Lebensarbeit formelhaft ausdrücken. Diese Behauptung besagt nichts besonderes, als dasz *Freud* der Nachweis gelungen ist, dasz die Herrschaft des Mechanismus bis hinauf in die scheinbar freiesten Regionen menschlichen Geistes reicht, wodurch